

POROČILO S SLUŽBENE POTI:

Udeležba na mednarodnem Forumu o prihodnosti izobraževanja odraslih 2014

I. IME IN PRIIMEK

mag. Zvonka Pangerc Pahernik

II. KRAJ, DRŽAVA IN TRAJANJE

Bolzano, Italija, 2. do 4. julij 2014

III. ORGANIZATOR

Avstrijska zveza ljudskih univerz (VÖV) v sodelovanju in s podporo Zveze južnotirolskih ljudskih univerz

IV. KRATEK OPIS

Ad A/ Udeležba na Forumu o prihodnosti izobraževanja odraslih 2014

Tokratno, šesto izpeljavo FF po novem konceptu (2009 →) je Avstrijska zveza ljudskih univerz (VÖV) organizirala v sodelovanju z gostiteljico – Zvezo južnotirolskih ljudskih univerz. Na povabilo organizatorjev smo se FF-ja udeležili tudi strokovnjaki iz 14 drugih evropskih držav, tako da je bilo vseh udeležencev okrog 100, večina s področja izobraževanja odraslih.

Osrednja tema FF2014 je bila **Ljudske univerze za nove generacije: Kdo so udeleženci in izobraževalci prihodnosti? Kakšni so njihove potrebe, pričakovanja, upi?** Namen dogodka je bil spodbuditi razprave o tem, kako današnja mladina in mladi odrasli doživljajo izobraževanje odraslih ter ustanove (ljudske univerze), v katerih le-to poteka, kako naj se te ustanove novim generacijam prilagodijo in katere vrste sprememb je treba vpeljati že danes, zato da bomo pripravljeni na spremembe, ki se obetajo. Južna Tirolska je bila idealna lokacija za dogodek, saj tudi tukaj postaja brezposelnost mladih akuten problem.

Temo so osvetlili trije plenarni govorci:

- **Manfred Zentner** iz Avstrije s prispevkom o značilnostih svetov, v katerih se gibljejo mladi odrasli v obdobju globalizacije in individualizacije. Od mladih se v tem času pričakuje zgodnje sprejemanje odločitev, po drugi strani pa zelo pozno zapuščajo gospodinjstva svojih staršev in začenejo živeti neodvisno. Njihova življenja opredeljujejo individualni interesi, mobilnost, medkulturnost, odsotnost vrednot, prevlada zunanjih znakov pripadnosti ter sodobnih medijev... Tem okoliščinam se mora IO prilagoditi, če želi nagovoriti ciljno skupino mladih odraslih.
- **Eva Illouz** iz Izraela s prispevkom o izobraževanju in čustvih; slednja igrajo pomembno vlogo pri prehodu v sodobno družbo, v kateri je ključnega pomena občutek lastne vrednosti posameznika, saj se je treba 'odučiti' negativnih čustev (sramu, krivde, zadrege) ter se naučiti avtentičnosti (ponosa, racionalnosti, samokontrole...). Po njenem je psihologija zavzela zelo pomembno vlogo tudi v izobraževanju, kjer je vloga učiteljev, da spodbujajo razvoj in ohranja visoko raven lastne vrednosti učečih se. Vloga drugih (družbe) pa je ključna pri priznavanju vrednosti posameznika v socialnem kontekstu, ki se vse bolj nagiba v smer kompetenc in zaposljivosti. Razvoj samozavesti, odkrivanje lastne resnice in vrednosti ter razvijanje zmožnosti za ekonomsko in družbeno napredovanje sta torej dva procesa, ki morata potekati vzporedno in uravnovešeno.
- **Valentina La Terza** iz Italije s prispevkom o participaciji mladih, za katere niso dovolj le enkratni dogodki, pač pa jih je mogoče pritegniti z ustrežno metodiko ter dolgoročnimi dejavnostmi (primer Generacijskih kampov MI).

Delo v skupinah je bilo namenjeno izmenjavi izkušenj in zamisli o tem, **kako mlade v večji meri pritegniti v izobraževanje odraslih (IO)**. Strinjali smo se, da je treba povezati različne deležnike, med katerimi igrajo

pomembno vlogo potencialni zaposlovalci mladih, slednjim prikrojiti izobraževalno ponudbo, povezovati generacije, nadgrajevati ali celo popravljati učinke formalnega sistema izobraževanja mladih ter ustrezno usposobiti izobraževalce, da bodo izbrali prave pristope in vzpostavljali ustrezne učne metode in okolja. Za mlade so pomembni atraktivni zunanji znaki (npr. mladostna celostna podoba LU), najverjetneje jih odbija že ime 'ljudska univerza' oziroma 'Volkshochschule', včasih tudi dejstvo, da jih – če so brezposelni – tja pošlje zavod za zaposlovanje. Ponudba izobraževalnih programov mora biti aktualna, v sozvočju s potrebami sodobnega življenja in dela, privabita lahko tudi časovno prožen umik ter kombinacija resnih in pristočnih izobraževalnih programov. Mlade pritegnejo projektne zasnovane oblike učenja, kjer se povezujejo v mreže – tudi z drugimi generacijami. Za pritegnitev te ciljne skupine so primerne tudi promocijske kampanje, ostane pa izziv, kako mlade obdržati daljši čas. Omenjena je bila tudi zamisel, da bi bilo treba obuditi korenine sistema IO – njegovo vlogo v socialnih gibanjih po svetu. Smiselno bi bilo angažirati evropska sredstva za mlade, jih torej vključiti v evropske projekte, kar bi pomenilo povezovanje z institucijami, v katerih mladi delujejo (nevladne organizacije, društva...), pa tudi s šolami. Tem bi bilo smiselno oddajati prostore za njihove dejavnosti. Predvsem pa je treba z mladimi o tem, kaj potrebujejo, začeti komunicirati, ne pa tega ugotavljati brez njih. Pristope je treba prilagoditi glede na to, ali gre za mlade, ki so izpadli iz šolskega sistema in jim izobraževanje ni blizu, ali pa za radovedne, dejavno in sodobno naravnane predstavnike njihove generacije. Nagovoriti jih je treba tako v mestnih kot podeželskih okoljih – spet mora biti ponudba prilagojena. Tudi mlade odrasle je treba na ustrezen način vključiti v svetovalno dejavnost.

V panelnem delu sem se udeležila predstavitve **Marca Germeshausna** iz avstrijskega Društva GEMMA o novih načinih in trendih pri navduševanju mladih za vključevanje v izobraževanje in druge dejavnosti. Praktični primer uspešnega društva s karizmatičnim vodjem je potrdil spoznanja delovnih skupin. Vodja panela je poudaril, da se kažejo trije trendi: individualizacija, pluralizacija ter destrukturizacija, ko tradicionalni načini in s tem tudi ustanove za mlade niso popularni. Predlagal je, naj ljudske univerze postanejo mesta za srečanja, kjer se mladi počutijo varni, kjer lahko sprejemajo vloge in odgovornosti v projektih dejavnosti, sooblikujejo vsebine izobraževalne ponudbe, imajo dostop do IKT orodij in interneta ipd. Zanimajo jih priložnosti, potenciali, pravice, v manjši meri pa odgovornosti. Združevalno delujejo glasba, ples, hrana, šport... Ključnega pomena je oglaševanje izobraževalnih ustanov in programov. Spletne strani morajo biti dinamične, privlačne in prilagojene za uporabo na telefonih; ključna je kombinacija spletne in FB strani ter YouTube. Besedil naj bo čim manj, prevladujeta naj slikovno in video-gradivo. 'Prodajanje' izobraževalnega programa naj bo v naslovu novice skrito, imanentno, privabljajo le lahkotni, vendar ciljno naravnani naslovi. Takšna mora biti tudi vsebina, ki je za njimi (ne prikazovati celotne ponudbe, temveč le tisto, ki je namenjena mladim; ne povezovati mladih z otroki ipd.). Udeležba v izobraževanju naj ne bo brezplačna, pristojbine naj bodo, vendar nizke.

Prispevki in druga gradiva so na voljo na spletni strani FF 2014 <http://www.vhs.or.at/553>.

Poročilo pripravila:

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si)
Andragoški center Slovenije

5. julij 2014